Schilpenkrant

NUMMER 82 NOVEMBER 2024

Museum De Schilpen

een grutterij die niet verdween

Inhoud

Van de voorzitter 3

Nieuws van de afdeling Textiel 5

IN MEMORIAM - Ine Hersbach 9

Gezellig handwerken in de Serre van Museum De Schilpen 10

Zand, Zeep & Soda 12

Uit je keurslijf stappen - uit het blog van Joke Visker 13

Afscheid bestuurslid Dick Tuitel 14

Museum De Schilpen nu ook bekend in Thailand 15

Kindermonumentendag vrijdag 13 september 2024 16

Drukke maand voor rondleiders in De Schilpen 18

Geschiedenis van MVV 27, deel 3 19

De Lickebaertsmolen en de Aalkeet-Polders 24

Terug in de tijd … (2) 29

Handleiding Museumcollectie 31

Van de voorzitter

2024 is een jaar waarin veel gebeurt in ons museum De Schilpen. Er is een zeer succesvolle zomertentoonstelling afgesloten in Tavenu met heel geïnteresseerde bezoekers, de verbouwing van de Kledingzolder is in oktober/november uitgevoerd en er worden plannen gemaakt voor de aanpassing van de Maaslandkamer in 2025. Willen we zichtbaar zijn voor het publiek en bezoekers blijven trekken, dan moeten we aanpassingen blijven doen en ons voorbereiden op de komende jaren.
Het museum moet toegankelijker en beter te begrijpen zijn voor de jeugd en volgende generaties. De bezoekersaantallen zijn behoorlijk gestegen na alle reclame die er gemaakt is rondom de exposities, dan moet het museum toch wel doorgaan?

Maar er zijn ook zorgen.
Het is misschien wel een wat brutale oproep, maar ik voel me als voorzitter verplicht jullie ook mogelijke toekomstige situaties te melden.
De kosten, met name van energie en onderhoud, zijn zeer hoog voor een gebouw dat een constante temperatuur vereist om al het moois dat wij hebben goed geconditioneerd te kunnen behouden.
We hebben vrienden die jaarlijks hun bijdrage aan ons overmaken, maar het aantal betalende vrienden daalt gestaag. Een leeftijdsprobleem. Wij doen er alles aan om nieuwe vrienden te vinden, maar desondanks dalen de inkomsten.

Schenken bij leven
Het is een lastig onderwerp maar het ziet er naar uit dat wij op termijn problemen kunnen krijgen als het aantal schenkingen verder terugloopt.
Misschien kunt u familieleden/vrienden/bekenden enthousiasmeren om een eenmalige donatie te doen, een aangepaste periodieke gift mag natuurlijk ook.

Wat voorbeelden:

- Wanneer een vast bedrag per jaar gedoneerd wordt kan dat bedrag jaarlijks volledig worden afgetrokken bij de belastingaangifte. Dat is schenken met een belasting voordeel.
- Is er een jubileum te vieren dan is het misschien een idee om gebruik te maken van een donatie box voor vrienden en collegae t.b.v. ons museum.
- Een legaat of erfstelling voor ons museum kan en mag natuurlijk altijd. U kunt er bijvoorbeeld een gerichte bestemming aan geven voor het museum. Wilt u hierover meer weten neem dan contact op met het bestuur.

Elke gift draagt bij aan het behoud van ons museum.

Let op: Museum De Schilpen heeft de ANBI status
en dat betekent dat alle giften fiscaal aftrekbaar zijn.

Stichting 'De Schilpen'
IBAN: NL 05 RABO 0340425539

Johan van Dalen
voorzitter Museum De Schilpen

Nieuws van de afdeling Textiel

Terugblik en kijk op de toekomst

Bij het verschijnen van deze nieuwe Schilpenkrant ligt de zomertentoonstelling 2024 in Tavenu alweer achter ons en kunnen we met gepaste trots terugkijken op een bijzonder succesvolle expositie.

'Van Onder tot Boven'- Kledingexpositie van de textielafdeling mocht er zijn, al zeggen we het zelf.
Wat een feest was het voor ons om zo te kunnen uitpakken. De grote zaal van Tavenu werd omgetoverd tot een echte 'museumzaal' met de vakkundige hulp en aankleding van de dames van 'P & A Artistics'.

Het werd een ware metamorfose. Van heel veel bezoekers kregen we lovende reacties zoals: "Dit lijkt wel een oud theater" of "Is dit echt de gewone zaal van Tavenu".
Voorafgaand hadden wij natuurlijk ons huiswerk gedaan met het selecteren van de collectiestukken die we graag wilden laten zien. Dat was nog niet zo eenvoudig, want we hebben heel veel stukken, maar niet alles leent zich voor zo'n expositie.

We hebben wekenlang zitten wikken en wegen en met behulp van ‘moodboards’ kwamen we tenslotte tot een definitieve keuze.
Er waren nogal wat paspoppen en bustes nodig om aan te kleden en daar hadden we zelf niet genoeg van. Gelukkig kregen we hulp van musea uit Maassluis en Vlaardingen die ons de benodigde spullen wel wilden lenen. Toch kwamen we bij het ‘aankleden’ van de verschillende figuren nog voor verrassingen te staan. Veel van onze oude collectiestukken hebben bijzonder kleine maten en pasten lang

niet allemaal op de uitgezochte paspoppen.
Er was een echt Eureka moment toen bij het inrichten midden in de zaal een brede baan stof op de grond werd uitgerold en er een heuse ‘catwalk’ ontstond. Toen daar de eerste dames in hun prachtige japonnen werden neergezet, wisten we meteen: dit gaat een succes worden.
Wat is het dan leuk dat we in het museum ook zo’n grote collectie oude foto’s hebben. Daaruit selecteren, laten vergroten en afdrukken, mooi inlijsten en ophangen. Dat maakte het echt af.
Heel veel reacties hebben we gekregen op de foto genomen in de Oude Kerk, waarop verscheidene mensen oude familieleden herkenden.

Ook brachten enkele bezoekers, van wie kleding van de familie getoond werd, aanvullende verhalen, foto's en soms extra kledingstukken mee.

De inrichting van het podium viel ook op. Daar werd specifiek aandacht besteed aan hergebruik van stoffen. Er waren voorbeelden van 'recycling' uit de oorlog zoals een jurkje gemaakt van meelzakjes en een doopjurk van parachutestof. Bijzonder waren de bevrijdingsrokken gemaakt van allerlei hergebruikte lapjes. Kledingstukken gemaakt van oude overhemden en hergebruikte jeans, bedacht door de jonge Maaslandse ontwerperster Maartje Groen zorgden voor een moderne variant.
Deze tentoonstelling heeft zeker een nieuwe impuls gegeven aan de afdeling Textiel. Ook onze contacten met andere musea leverden nieuwe aanwinsten op. Van het Kaasmuseum in Bodegraven dat onlangs gesloten is, hebben we dozen vol kleding gekregen.
Geweldig, want er zat ook behoorlijk wat mannenkleding bij en daar hebben we niet zo heel veel van.

Roze gebreid dameshemd en korset.. Voorbeelden van damesondergoed zo'n 80 jaar geleden

Er is veel aan publiciteit gedaan, want het was echt nodig dat de bezoekersaantallen weer wat omhoog gingen. De opening van de expositie op vrijdag 26 april door de burgemeester van Midden-Delfland, mevrouw Fenna Noordermeer, was een feestelijke gebeurtenis. De persberichten naar de diverse lokale kranten brachten ook de nodige bekendheid, zelfs een paginagroot verhaal in het AD. Onze voorzitter, Johan van Dalen, zei van tevoren gekscherend dat hij minstens op 2000 bezoekers hoopte. Aan het eind van augustus was in ieder geval het aantal bezoekers al even hoog als over heel 2023.

Op 16 september werd Tavenu weer met vereende krachten leeggeruimd en maken we ons op voor het volgende karwei voor de Textielafdeling.
Na de herinrichting van de Land- en Tuinbouwzolder zijn wij nu aan de beurt.
De jonge Maaslandse ondernemer 'Floor Doelman Meubelmaker & Interieurbouwer' gaat de klus klaren.

Oorijzer met sieraden en kanten muts als burgerdracht gedragen ca. 1920

Vanaf 23 september is de afdeling boven afgesloten en de werkzaamheden zullen tot eind november duren.
Op zaterdag 30 november zal de vernieuwde Textielzolder geopend worden.

De Textieldames:
Ineke Bezemer, Mary Kruijt, Joke de Wee

IN MEMORIAM - Ine Hersbach

16 mei 1935 -12 juli 2024

Aan het eind van de tachtiger jaren is Ine betrokken geraakt bij de afdeling textiel. Hier werd kleding gebracht, uitgezocht en gedocumenteerd.
Als oud handwerklerares bracht Ine een schat aan kennis en ervaring mee. Samen met Mary Kruijt en Ria Muijselaar heeft zij de afdeling verder vorm gegeven.

Er werden kostuumverenigingen bezocht en contacten gelegd met andere musea en verenigingen.
Wij hebben grote waardering voor hetgeen zij in het museum tot stand heeft gebracht in de ruim 30 jaar dat zij hier als vrijwilliger heeft gewerkt.

Gezellig handwerken in de Serre van Museum De Schilpen

Deze zomer zijn we gestart met handwerkmiddagen in de serre van het museum.
Dit is met enthousiasme ontvangen, dus we gaan er mee door.

Iedere 1e woensdag en 3e zaterdag van de maand
van 13.30 – 16.00 uur

is iedereen van harte welkom om te komen handwerken. Uitzondering is woensdag 1 januari!

Op dit moment zijn er mensen die quilten, borduren, breien of haken. Er zijn dus altijd genoeg mensen die je kunnen helpen met vragen over je handwerk.
Heb je vragen over deze middagen, mail dan naar Gerda Hunink penningmeester@schilpen.nl

Schroom niet en kom gezellig langs!

Sokkenbreiworkshop

Afgelopen maand heeft weer een gezellige groep vrouwen in de leeftijd van 15 tot 70 jaar het sokken breien onder de knie gekregen. Wil je ook graag sokken leren breien, laat ons dit dan weten. Bij voldoende deelnemers starten we in januari of februari weer een workshop.

Sokken gebreid door Marja

Zand, Zeep & Soda

Waar denkt u aan als u deze trits woorden hoort? Bij veel ouderen zullen de gedachten teruggaan naar oma's keuken. Vaak hing daar boven de granieten aanrecht een emaillen rekje, waarop drie potjes met de opschriften: zand, zeep en soda. Ook in de keuken van De Schilpen kunt u de potjes aantreffen. Het rekje is typisch Nederlands, net als de kaasschaaf en de flessenlikker.

Het zand werd gebruikt als schuurmiddel. Voordat Vim op de markt kwam, werden aluminium pannen, houten broodplanken, pollepels en blanke klompen ermee schoongemaakt. Zeep was de groene zeep, die toen los werd verkocht. Een allesreiniger, je gebruikte het overal voor wat vies en vuil was, inclusief het eigen lijf. Huid en haar werden ermee gewassen! Soda reinigt en ontvet. Een erg vuile broek kwam eerst in het sodawater terecht om te weken. Een splinter in je vinger? Even weken in heet sodawater was de remedie.

In 1906 kwam Sunlight zeep op de Nederlandse markt. Dat bracht een hoop gemak met zich mee, zowel voor de wekelijkse wasbeurt in de teil als voor het huishouden. Met de zeepklopper zijn heel wat sopjes gemaakt.
Het oude zand, zeep en soda rekje kom je nog regelmatig als decoratie tegen. Maar dan gevuld met plantjes of de kleine bewaardingetjes als elastiekjes en paperclips. En wij hebben er ook een vrolijk liedje aan overgehouden, dat zeker in De Schilpen kan worden meegezongen:

Zand, zeep en soda
Koffie, suiker en thee
Ranja met een rietje
Wie zingt er met ons mee

Koekjes bij de koffie
Bonbons bij de thee
Snoepjes bij de ranja
Wie zingt er met ons mee

Uit je keurslijf stappen - uit het blog van Joke Visker

Kortgeleden zag ik een aankondiging van een tentoonstelling over kleding van vroeger. Daar stond zo'n jakje op waar een dame met een ragfijn middel in moest passen. Ik vind het wel wat hebben, zo'n slanke taille. Maar wat ik daarbij makkelijk zou vergeten, dat niet iedereen gezegend is met een middeltje waar zo'n jakje omheen past. Je werd daar een beetje mee geholpen door een keurslijf...

Ik ga eens even op zoek naar een definitie. Een ander woord dat je kan gebruiken is korset. Dan heb je het letterlijk over het insnoeren van je lichaam. De tweede betekenis is figuurlijk: je beperkt voelen in je vrijheid.
Bij korsetten heb ik wel een beeld. Mijn moeder heeft er lang een gedragen. Je kon de vetertjes aantrekken. Het leek me helemaal niks en ik ben er nooit aan begonnen. Geen keurslijf voor mij. Geen strak geregen kledingstuk waardoor ik me ingesnoerd voel. Nee, en ook geen step-in, om mijn buikje te verdoezelen.
Hoe kan het je overkomen dat je ingesnoerd wordt in een keurslijf? Dat je jezelf zo veel plichten, taken en leuke dingen hebt opgelegd dat er geen ruimte meer is om te ademen? Omdat dingen gaan zoals ze gaan. En omdat activiteiten zich ongemerkt kunnen opstapelen tot een teveel. En dan is die wake-up call om je dat te laten ontdekken. En aan jou (mij) de keuze om er uit te stappen. Of als dat niet mogelijk is om losser te 'veteren'. Kan allebei, als het maar bij je nieuwe levensstijl past

Het museum is een kwartiertje fietsen bij ons vandaan. Behalve de kledingexpositie is er een ouderwets snoepwinkeltje en stap je terug in een huis uit grootmoeders tijd.

Vooral de keuken heeft voor mij iets extra aantrekkelijks.
Het snoepwinkeltje trouwens ook.
Augustus 2024

Wil je meer lezen van Joke Visker, kijk dan op:
https://grootmoedersdagboek.blogspot.com/2024/08/uit-je-keurslijf-stappen.html

Afscheid bestuurslid Dick Tuitel

Al in 2007 heeft Dick zitting genomen in het bestuur van De Schilpen. Hij was toen net binnen als vrijwilliger maar door geplande bouwkundige activiteiten en zijn professie werd hij al snel in het bestuur opgenomen.

Nu, 2024, heeft Dick aangegeven dat een bestuurlijke functie na 17 jaar eindelijk wel kan eindigen.
Sinds september 2024 is hij teruggetreden. Niet als vrijwilliger gelukkig, die expertise kunnen we voorlopig nog goed gebruiken.

Vrijdag 20 september hebben we tijdens een bijzonder gezellige vrijwilligersmeeting Dick massaal kunnen bedanken.

Dick, namens allen, nogmaals bedankt voor je bestuurlijke inzet.

Museum De Schilpen nu ook bekend in Thailand

Twee zinnen uit het gastenboek met eronder de vertalingen van de teksten van Yaya en Poa:

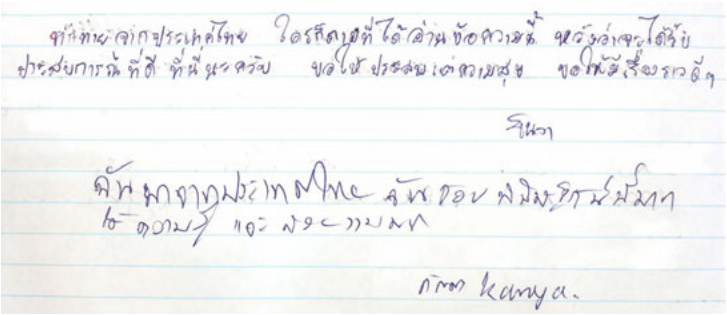

Poa: Groeten uit Thailand! Wie dit ook leest, ik heb genoten van de schoonheid van het museum. Ik wens jullie allemaal veel geluk.

Yaya: Ik kom uit Thailand. Ik hou van het museum dat vol is van kennis en schoonheid.

Ja en hoe komen mensen uit Thailand zomaar bij De Schilpen terecht? Vlak na de opening van de Zomertentoonstelling in De Schilpen werd er aangeklopt door Cees en Mieke van Bohemen met hun gasten uit Thailand: Yaya, Aum en Poa. Zij hadden een wandeling gemaakt door het mooie Maasland waarbij de paardenbloem het middelpunt van de belangstelling werd. Deze werd uitgebreid bewonderd en veelvuldig gefotografeerd door het Thaise drietal. Het sluitstuk van de wandeling werd een bezoek aan De Schilpen met de toen gloednieuwe tentoonstelling 'Van onder tot boven'. Ook de kleding werd van alle kanten bewonderd. Zowel Yaya, Aum en Poa zijn opgeleid tot leraar/lerares en kunnen vast hun hier opgedane kennis delen met anderen in Thailand.

Kindermonumentendag vrijdag 13 september 2024

Sinds een aantal jaren staat een bezoek aan Museum De Schilpen op het programma van de Kindermonumentendag. Het is altijd een feest om de kinderen te ontvangen in het museum.

Hieronder een verslagje van twee van deze rondleidsters:

De kinderen van de Groene Oase werden ontvangen om 9.00 uur op het schelpenpleintje voor het museum De Schilpen. Leonie (rondleidster) verwelkomde de groep. De wethouder Melanie Oderwald van Cultuur sprak enthousiast over het bezoek aan het museum. Het museum laat zien hoe het vroeger in de tuinderij en op de boerderij aan toe ging. Aansluitend konden de kinderen een foto speurtocht door Maasland doen. Alle kinderen liepen met een begeleider door het museum. In elke kamer stond een rondleid(st)er die hen gedurende 10 minuten het een en ander vertelde over de Winkel, de Middenkamer, de Tuinkamer, de Keuken/washok, de Maaslandkamer, de Zuivelkelder, de Meidenkamer, de Land- en Tuinbouwzolder en het 'pakhuis'. Na iedere 10 minuten luidde Bert hard de bel zodat de kinderen naar de volgende kamer gingen.
Om 11.00 uur kwamen de kinderen van de Aloysiusschool en de Schutse het museum bezoeken, zij hadden eerst om 9.00 uur de foto speurtocht door Maasland gehad. Ook zij werden verwelkomd door Leonie. Gedurende deze mooie en leerzame morgen bezochten 80 kinderen het museum.

Een paar opmerkingen over en van de kinderen:
Er was veel aandacht voor alles. Op het pleintje voor De Schilpen bij de melkkar wisten de kinderen gelijk te vertellen dat in de grote kan melk en in de kleine kan karnemelk ging. Maar de kinderen waren wel benieuwd hoe de broodkar werd gebruikt. "Gaat de kar elektrisch" werd er gevraagd. Echt een vraag voor kinderen van deze tijd.
Ik gaf uitleg in wat we de mooie kamer noemen. Een kamer waar vroeger niet iedere dag in werd geleefd.
Op mijn vraag of ze thuis ook een mooie kamer hadden, zeiden de kinderen heel vaak: Ja.

En welke kamer was dat? Hun eigen (slaap)kamer. Wat fijn dat kinderen een plek hebben die ze mooi vinden. Wat je mooi vindt, heeft waarde voor je en vind je fijn om daar te zijn.
Zó'n plekje gun je toch ieder kind.

Eugénie en Leonie

De speurtocht door Maasland

Drukke maand voor rondleiders in De Schilpen

De maand september was weer een drukke maand voor alle 15 rondleiders van het museum.
Met een totaal van 162 bezoekers tijdens een rondleiding was het de drukste maand van het jaar.
Opvallend is dat ook de verzorgingstehuizen uit de wijde omgeving een uitje naar Maasland weten te vinden. Dit jaar al bijna 100 bewoners in kleine groepjes (8–9), met of zonder rollator/rolstoel, komen zij met een speciaal busje op bezoek. Voor hen hebben wij een speciaal arrangement samengesteld genaamd 'op de koffie in de keuken' en krijgen zij uitleg over allerlei voorwerpen en gebruiken van vroeger. Iets wat bij velen een teken van herkenning oplevert en voor de rondleiders een dankbare taak is. Natuurlijk wordt een bezoekje aan de 'snoep' winkel niet overgeslagen en wordt vaak een aardige voorraad meegenomen voor de achterblijvende bewoners om uit te delen.

Naast de vele passanten worden ook uitstapjes georganiseerd door organisaties, zo kwam onlangs een grote groep vrijwilligers van het Staelduinse Bos op bezoek (*zie foto*), voor hen was een speurtocht binnen het museum georganiseerd maar ook werd er een fotospeurtocht door het dorp Maasland gehouden. In een 25 tal vragen met foto komt men op locaties waar velen het bestaan zelfs niet van wisten.
Heeft u iets te vieren, familie reünie of iets dergelijks, Museum De Schilpen heeft vele mogelijkheden om een leuk uitje te organiseren.

Harry Kapteijn (coördinator rondleidingen)

Geschiedenis van MVV 27, deel 3

Het tweede deel, zie de Schilpenkrant van april 2024, eindigde met de door MVV 27 georganiseerde nederlaagserie in de zomer van 1932.

MVV 27 durfde eindelijk de gok aan en schreef zich die zomer in bij de ZAC, de Zaterdag Amateur Competitie. Deze niet bij de landelijke bond aangesloten organisatie werkte vanuit Vlaardingen en was drie jaar eerder opgericht.
De Maaslanders werden ingedeeld bij Hollywood (Maassluis), SFC (Schiedamse Football Club), SIJS (Schiedamsche IJzer- en Staal-bewerking) en PW (Publieke Werken, allen Schiedam), Olympia, GL&W (Gas, Licht & Water), Matex (allen Vlaardingen).
Hoewel men eigenlijk genoeg spelers heeft voor twee elftallen wordt er slechts één voor de competitie ingeschreven. Die competitie begint pas op zaterdag 1 oktober en MVV 27 haalt direct een prima 0-3 overwinning bij Olympia. In haar eerste jaar eindigt men keurig als tweede achter kampioen Matex. Een goed begin in de ZAC derhalve.

Het wordt trouwens druk op het veld van MVV 27. Er is enkele weken eerder een derde korfbalclub binnen het dorp opgericht en alle ploegen trainen op de woensdagavond. Echter, binnen één jaar zijn alle korfballers onder één vereniging samengesmolten.
Het opvolgende jaargang treft MVV 27 weer een aantal andere ploegen in de poule, zoals de Vlaardingse verenigingen ENCK, HVO

en ROMI (Rotterdamsche Margarine Industrie) en daarnaast ook Nijman (Schiedam).
Aan het einde van het seizoen stelt de ZAC twee proefelftallen samen. Na afloop wordt een keuze gemaakt om met één elftal tegen kampioen ENCK uit te komen. Namens MVV 27 kwamen doelman Kees van der Pol en middenvelder Jo Hoendersmark uiteindelijk beiden door die selectie. Echter, het is niet terug te vinden hoe die finalewedstrijd verliep.Tijdens de jaarvergadering op 30 april 1934 werd het bestuur als volgt samengesteld: voorzitter Wim Vreugdenhil, tweede voorzitter Wim Zonneveld, penningmeester Henk Rensen, secretaris Jaap de Bruijn, tweede secretaris Jan Ouwerkerk, commissaris van het materiaal A. Vellekoop en algemeen secretaris Piet van den Berg. In de elftalcommissie werden benoemd Piet van den Berg, Jan Ouwerkerk en Wim Zonneveld. Tot bode werd benoemd Jan Stans.
Het boekjaar was inmiddels ook weer voorbij en Henk Rensen kon een positief banksaldo van f 65,74 melden en de kascommissie,

Het eerste juniorenelftal in juni 1934.
Staande v.l.n.r.: leider Jan Ouwerkerk, Jan Bruning, Adriaan van der Meer, Arend van Buuren, Maarten Keijzer, Arie de Bruijn, Arie Lock, Piet van den Berg en ???
Zittend: Wim van den Burgh, Aas Lock, Floor Groenedijk, Jan Thielen, Jan Stans en Joris Poot.

bestaande uit Piet van den Berg, Jaap van Trigt en Jaap Buijnink, gaf akkoord over de getoonde cijfers.
MVV 27 huurde het voetbalterrein weliswaar van Jacob van den Berg, maar mocht het veld ook zelf weer verhuren aan bijvoorbeeld de korfbalclub (voor f 20) en de Oranjevereniging (f 15).
Enkele maanden eerder presenteerde de club haar eerste junioren-team en Jan Ouwerkerk wordt de leider van het elftal.
In de zomer van 1934 schrijft MVV 27 zelfs twee teams in bij de Zaterdag Amateur Competitie. Het juniorenteam moet het voorlopig nog even doen met een serie vriendschappelijke wedstrijden.
Weer een jaar later organiseert de club voor het eerst in haar bestaan een afvalserie om de Zilveren Bal. Mooi was dat de Maaslanders die zomer ook de finale van die serie haalden en daarin uitkwamen tegen het Vlaardingse HVO.
Die eindstrijd werd gespeeld onder grote belangstelling. De Vlaardingers hadden bij de rust een 1-2 voorsprong, kwamen zelfs op 1-3 waarna de thuisclub zich alsnog naar een 3-3 knokte. De verlenging moest de beslissing brengen en MVV 27 wist de strijd uiteindelijk met 4-3 te winnen. De trotse voorzitter Wim Vreugdenhil reikte een herinneringsmedaille uit aan de spelers en Euterpe zorgde weer voor een vrolijke muzikale bijdrage.

Muziek rond de wedstrijden van MVV 27 was heel gebruikelijk in die dagen. Zo ook bij een wedstrijd op 4 september 1935 tussen MVV 27 1 en VDL 2 (7-6) op de vooravond van de feestelijkheden ter gelegenheid van de verjaardag van Koningin Wilhelmina. Nu was het harmonievereniging WGUK (Wijdt Gode Uw Kunst) dat voor enige vrolijke marsjes zorgde voor, tijdens en na de wedstrijd, aldus de Maassluische Courant.

MVV 27 was niet meer weg te denken in het dorp en had de smaak van het voetbal te pakken in het seizoen 1935-1936. Het werd derde in de Afdeling 1A van de ZAC achter kampioen NFC en Excelsior Maassluis. Die laatste ploeg werd echter in de finale om de Zilveren Bal door gastheer MVV 27 met maar liefs 5-0 aan de kant gezet. MVV 27 2 eindigde in de middenmoot van haar ZAC-poule.

Na 1 mei van dat jaar had MVV 27 een batig saldo van f 61,86. In het financieel verslag werd aangegeven dat de inkomsten minder waren dan in voorgaande jaren. Als oorzaak werd onder andere genoemd dat werkloze leden het afgelopen jaar slechts de helft aan contributie hoefden te betalen dan voorheen.
Tevens werd de verstrekte subsidie van de Gemeente teruggedraaid van f 50 naar dit jaar f 25. Zo'n vijf jaar ervoor ontving de club nog f 100 aan subsidie.
De door MVV 27 georganiseerde seriewedstrijden gaven daarentegen wel weer een mooi bedrag door extra veel mensen die een dubbeltje betaalden aan entree en ook nog een consumptie namen.
Aan terreinverhuurder Jacob van den Berg werd f 180 overgemaakt, terwijl de club op haar beurt het terrein ook weer verhuurde aan de korfbalclub en het Oranjecomité. Van den Berg gaf trouwens f 20 terug, wat op zeer veel waardering kon rekenen.
Het seizoen 1936-1937 speelde men de gehele jaargang in de middenmoot. Zo nu en dan werd er een flinke overwinning behaald, zoals op zaterdag 14 november tegen het Maassluische Hollywood 8-2.

NA DE OVERWINNING.

Zaterdag geraakte na de voetbalmatch de heer J. van Tricht Jr., toen hij huiswaarts keerde, van de brug welke toegang geeft tot het voetbalterrein en kwam terecht in de daaronder gelegen moddersloot. Geheel bemodderd en bekoeld van de overwinning kon v. T. huiswaarts keeren.

De overwinning op Hollywood was ongetwijfeld een goede reden om een feestje te vieren na afloop, gezien het bericht in de krant vijf dagen later.

Bij de ledenvergadering van 21 mei 1937, ook weer gehouden in het TAVENU, werden enkele aftredende bestuursleden herkozen. Een en ander hield in dat het bestuur er als volgt uit zou gaan zien: voorzitter Wim Vreugdenhil, tweede voorzitter Wim Zonneveld, secretaris Jo van den Berg, tweede secretaris Jaap de Bruijn, penningmeester Henk Rensen en algemeen adjuncts Piet van den Berg en Jaap van Trigt.
Verder werd door het bestuur medegedeeld dat besloten was de jaarlijkse Zilveren Balwedstrijden wederom te houden met deelname van negen verenigingen. Tevens zou men zelf deelnemen aan de

seriewedstrijden bij RVV Rozenburg, Hollywood, Excelsior Maassluis en VSC (Vlaardingen). Voor het tweede elftal zou men een nederlaagserie uitschrijven. Het inleggeld werd bepaald op één gulden per deelnemend elftal.
Verder werd aangegeven om op de dinsdagavonden de junioren training te geven. Enkele leden van het eerste elftal stelden zich hiervoor beschikbaar. Men hoopte dat alle jongens aanwezig zouden zijn, zodat niet alle moeite vergeefs zou zijn.

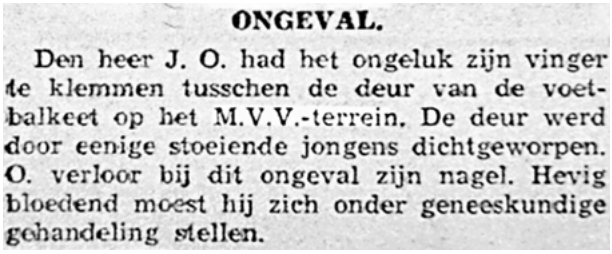

ONGEVAL.

Den heer J. O. had het ongeluk zijn vinger te klemmen tusschen de deur van de voetbalkeet op het M.V.V.-terrein. De deur werd door eenige stoeiende jongens dichtgeworpen. O. verloor bij dit ongeval zijn nagel. Hevig bloedend moest hij zich onder geneeskundige gehandeling stellen.

Pech voor Jan Ouwerkerk.

In de pauze werd onder leiding van Jaap de Bruijn door enkele dames en heren een klucht opgevoerd, te weten De oom uit Amerika. Deze viel bij de aanwezigen zeer in de smaak. Om een vergelijking te maken met de dag van vandaag. In de huidige tijd is een team ergens in de maand mei klaar met het seizoen tenzij er nog wat nacompetitiewedstrijden volgen. In de jaren voor de oorlog werd het juist in die zomermaanden razend druk op de voetbalvelden.
Om even aan te geven hoe druk, het eerste elftal van MVV 27 speelde in de periode van half mei tot aan half augustus maar liefs dertien wedstrijden. Ach, zoals eerder aangegeven ging nagenoeg niemand op vakantie. MVV 27 had er veel baat bij, want de thuiswedstrijden werden druk bezocht en zoals eerder aangegeven betaalde men entree en nam men ook nog enkele consumpties.

In de Schilpenkrant van April 2025 zal worden ingegaan op de laatste voetbaljaren voor de Tweede Wereldoorlog, de invloed van de Duitse bezetter op het Nederlandse sportleven in de oorlogstijd en de tijdelijke ‘stopzetting’ van MVV 27 in 1943.

Ben van Mil

De Lickebaertsmolen en de Aalkeet-Polders

Een nieuwe duik in het archief van Museum De Schilpen leverde het volgende artikel over het boerenleven in de Zuidbuurt op. ***Koos (J.C.) van Leeuwen*** *(1916-1999) in de Zuidbuurt geboren en getogen, verzamelde door de jaren heen een geweldige hoeveelheid gegevens over het leven in de vroegere Kortebuurt en de gehele Zuidbuurt, over alle boerderijen daar en hun bewoners. Zijn teksten werden hier en daar door Ron Stans (RS) lichtelijk bewerkt en aangepast. We laten hem opnieuw aan het woord ….*

De Aalkeet was aanvankelijk één groot aaneengesloten gebied.

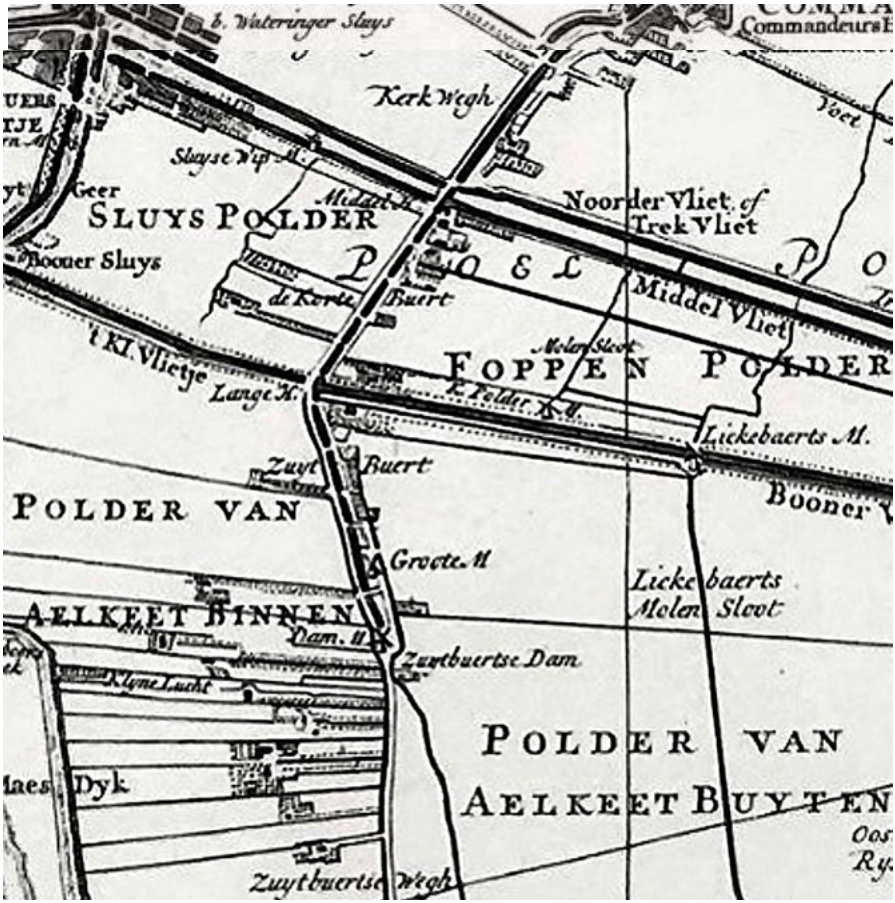

Het omvatte naast de huidige Aalkeet Binnen- en Aalkeet Buiten-polder: de Vlaardingerbroek (Broekpolder) en Hoogstad.

Al in 1454 werd aan de zuidzijde van de 'Middenwatering' een kade opgeworpen (de Rijskade) en daarmede de Vlaardingerbroek afgescheiden van de Aalkeet(-en) en afzonderlijk door een windmolen bemalen. Ook de Lickebaerts-molen wordt dan al genoemd. Men mag dus aannemen dat tussen de Aalkeeten dan ook een scheiding was aangebracht en wel in de vorm van een kleikade: de latere Zuidbuurtseweg.

Het polderbestuur blijft tot 1650 één geheel vormen. Er zijn dan 3 molens te beheren, in de Aalkeet Buiten de Lickebaertsmolen en de Grote Molen, en in de Aalkeet Binnen de Dammolen. Pas in 1857 worden afzonderlijke polderreglementen opgesteld met twee besturen. Voorzitter van de vergadering waarin dit besluit werd genomen was molenmeester Gerrit van Leeuwen, veehouder op Zuidbuurt 13-15. De Aalkeet Buitenpolder omvatte aanvankelijk 645 ha met uiteindelijk (1990) een zomerpeil van 2.68m. - N.A.P. en een winterpeil van 2.73m. - N.A.P. Door de uitbreiding van de stad Vlaardingen (-West) is een flink gedeelte ontpolderd (gerioleerd).

ca. 1929, de Lickebaertsmolen aan de kade van de Boonervliet, halverwege de Zuidbuurt en de Bommeer

Het peil in Delflandsboezem is 0,40m. - NAP. Een te overwinnen peilverschil van polder naar boezem dus van ca. 2.30m. Voor de wind-watermolens werd het verschil te groot. In 1873 werd de Grote molen dan ook vervangen door een stoomgemaal.

Om de watertoevoer naar het nieuwe gemaal te garanderen werd bovendien de scheisloot tussen de percelen Maasland Sectie D 355, 356 en 357 (eigenaar Jacob van Leeuwen, Zuidbuurt 10) en Sectie D 351, 352 en 354 (eigenaar Jacob Moerman, Zuidbuurt 26) tot ca. 5m. verbreed.

In 1928 werd de Lickebaertsmolen door een storm ernstig beschadigd en in de strenge winter van 1929 afgebroken. Een toch wel statige molen was verloren en werd vervangen door een stenen gebouw met twee 38pk Ruston-dieselmotoren van Werkspoor, voorzien van centrifugaal-pompen, elk met een capaciteit van ca. 30 m^3/min.
Dit dieselgemaal en het verstedelijken van een deel van de polder (= ontpolderen) nabij Vlaardingen betekende tevens het einde van het stoomgemaal uit 1873 op Zuidbuurt 43/45.

Gedenkstenen in het dieselgemaal op Zuidbuurt 1-3 geven van de molenherbouw in 1722 de namen van de toen gevestigde besturen en/of commissies:

- Eerste Steen gelegt Bij Jannetie Leenders Hodenpeil
  op 4 July 1722
  De commissie Van De Nieuwe Molen Haar Namen:
  - Jacob Leenders van der Meer (Zuidbuurt 89)
  - Philip Franse Doelman (Zuidbuurt 14)
  - Leendert Cornelisse Hodenpeil (Zuidbuurt 5)

- op een marmeren plaat bij het in gebruik nemen van het dieselgemaal:
  Bestuur 1929: - Ad. van der Lely Azn. Voorz. (Zuidbuurt 8)
  - S. Dijkshoorn Rzn. (van de Platte woning)
  - S. van der Kooy (Zuidbuurt 5)
  - Jb. de Zeeuw (landeigenaar Vlaardingen)
  - A. van der Knaap Azn. (Zuidbuurt 30)

Tot 1965 stond er bij het dieselgemaal een seinmast. Kwam het waterpeil in Delflandsboezem op het maalpeil (0.15m. - NAP) dan werd een sein gehesen:
- overdag een bal met vlag
- bij nacht een olielamp

Dit sein, dat de molenaars verplicht waren elkaar door te geven, betekende ‘Stoppen met water lozen/-malen op de boezem’.

Waterinlaat

Het Lickebaerts stoomgemaal met links de A-mast/seinmast schilder onbekend

In droge zomers wordt water ingelaten. Dit gebeurt om praktische redenen. Het vee moet altijd over voldoende drinkwater beschikken, het over sloten springen door het vee (bij de buurman is het gras immers altijd groener) moet voorkomen worden en... waar gevaren wordt/werd moet water zijn.
Aanvankelijk werd water ingelaten vanuit de Boonervliet nabij Zuidbuurt 5 (Karperhoeve). Deze inlaat is, mede op verzoek van ingelanden, verplaatst naar de Zuidgaag nabij Zuidbuurt 19-21, in de kade behorend bij Zuidbuurt 25.
Door de hoge ligging van de grond daar stonden de sloten altijd ongeveer droog en waren, mede door de lozingen van de woningen, sterk vervuild. De inlaat met de keerwanden, door het Hoogheemraadschap Delfland in de spuisloot aangebracht, betekende een grote verbetering. Helder stromend water, vooral gedurende de zomermaanden.

Door de veranderingen in de polder door uitvoering van het plan Midden-Delfland, met veel recreatief open water, is de behoefte aan water groot. Vrijwel continu wordt ingelaten. In de warme zomermaanden is de voorziening zelfs te beperkt gebleken en zo is in 1994 een tweede inlaat aangebracht en wel in de kade langs de Boonervliet, ter hoogte van de scheisloot weide-polder/natuurgebied.

Ook in het ruim 100 ha. grote natuurgebied, waar ten behoeve van de weidevogels en de ontwikkeling van een natuurlijk landschap in het algemeen een hoger waterpeil wordt aangehouden, is de behoefte aan water groot.

Voor dit natuurgebied wordt het benodigde water onttrokken aan Delflands boezemwater nabij het Bommeer. Dit water is voor het natuurgebied te rijk aan voedingsstoffen en wordt daarom door een zogenaamd helofytenfilter geleid. De bedoeling is dat de daarin groeiende water- en oeverplanten de voeding opnemen alvorens het water het natuurgebied binnengaat.

De molenaars/machinisten en/of bewoners van het gemaal waren achtereenvolgens:

ca. 1680	Sijmen Jacobs Groen
ca. 1790	Hendrik de Bruin
1808	G.de Ridder
1812	Jacob Post (Poot …?)
v. 1815	Hendrik de Bruin
ca. 1820	Johan de Bruin
1836	Jacobus Verkade
1871	Martinus Valstar
ca. 1892	Willem de Bloois
1916	Hazerinus Vermeer
ca. 1920	Fop de Bloois
1945	Hendrik Moerman
1981	H. Middendorp

Terug in de tijd … (2)

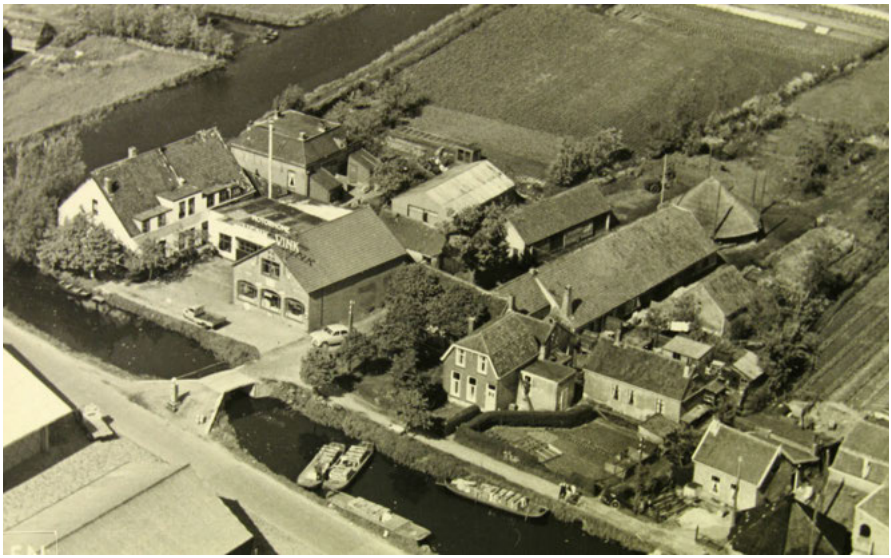

Deze luchtopname uit 1951 geeft een mooi beeld van de toenmalige bebouwing aan het begin van de Kortebuurt.

Met de klok mee gezien vanaf links onderaan het volgende:

- De fustloods en de stenen verdeelloods van de Coöp. Veiling Vereniging Maasland. In de Zuidgaag liggen 4 platboomde veilingschuiten voor het vervoer van leeg fust.
- Pal voor de steile brug staat de opvallende rood/gele Shell-pomp van Motorhome Henk Vink.
- Linksboven de Middelvliet met vlietlandje en de opstallen van N. Vermeer, toeleverancier van land- en tuinbouwartikelen en flessengas voor de burgerij.
- Motorhome Henk Vink: links het kantoor- en woonpand (er woonden 4 gezinnen), met daarnaast werkplaats 'Solex', showroom en werkplaats met magazijn op de verdieping. Ook de Romney loods erachter hoorde bij het bedrijf en diende voor opslag. **zie vraag onderaan*

- Bovenaan de Middelvliet met (twee-onder-een kap) de woningen van fam. Buitelaar en fam. Goedendorp.
- Via de eerdergenoemde brug waren verder nog bereikbaar: de tuinderij/woning van fam. van den Engel en ook die van fam. Voorham, voorts fam. van der Mark op het gemaal van de Foppenpolder halverwege de Middelvliet en nog 't Jachthuis met jachthaventje van Cornelis van Dijk, de destijds bekende visserman/veerman die je voor een 'duppie' in zijn roeiboot overzette. Het enige paadje naar die twee laatste bestemmingen liep via het slop tussen Motorhome Henk Vink en het woonhuis van fam. Buitelaar over de smalle kade langs de Middelvliet.
- Aan de brug gaat de boerderij/woning van 'Kleine Koos' van Leeuwen schuil, dwars achter de bomen, met daarachter stal, opstallen, hooiberg en toegang tot het land in de Foppenpolder. Bij de stal lag een brongasinstallatie (slootgas) voor het fornuis.
- De woning van fam. van Mil met Mansardedak en tuintje.
- Rechts daarvan de woning van fam. van der Meijs, zij verhuisden later naar de tuinderij in de Zuidbuurt.
- Onderaan de woning/boerderij van 'boer Poot' met opstallen. Hij had zijn land aan de overzijde van de Zuidgaag, naast de veiling.
- Erachter is nog net een stukje tuinderij van fam. Moerman te zien.

* Vraag aan de lezers

Onderzoek naar deze plek bracht de naam ***'De Ark'*** *naar voren. Wie weet daar misschien meer over. Eventuele reacties graag naar* info@schilpen.nl

Alvast bedankt!

Handleiding Museumcollectie

Het is vanaf nu mogelijk om thuis onze fotocollectie online te bekijken. Dat heeft ons al een aantal leuke reacties en aanvullingen opgeleverd.
Kijkt u mee…?

Volg hiervoor de volgende aanwijzingen:

1. toets **schilpencollectie.nl** + enter
2. toets linksboven **collectiestukken** + enter
3. toets in deelcollectie **foto's** + enter
4. toets + **voeg een zoekveld toe** en kies **beschrijving** (dit biedt **direct** veel informatie)
5. toets in **titel** een zoekterm (b.v. straatnaam en evt. huisnummer) + enter/zoeken
6. zoekresultaat verschijnt in beeld

Aanvullende informatie/verbeteringen ontvangen wij graag op:
info@schilpen.nl

Alvast bedankt, Ron Stans

Museum De Schilpen
's-Herenstraat 24
3155 SJ Maasland
Rondleidingen: h.kapteijn@caiway.net

Website: www.schilpen.nl
e-mail: info@schilpen.nl
Facebook: facebook.com/deschilpenmaasland

De donatie van de Vrienden van De Schilpen
is minimaal € 10 per jaar.
IBAN: NL05 RABO 0340 4255 39

Openingstijden:

Zaterdag	13.00 - 16.30 uur
Woensdag	13.00 - 16.30 uur
Eerste zondag van de maand	13.00 - 16.30 uur
Koningsdag	09.00 - 16.30 uur
Bijzondere feestdagen:	13.00 - 16.30 uur
- 2e Paasdag	
- Hemelvaartsdag	
- 2e Pinksterdag	
- 2e Kerstdag	

GEREGISTREERD MUSEUM